

maal af Eksistensbetingelser, at de ikke taale paa nogen Maade at blive ringere stillede, end de ere nu, og man kan sige sig selv, at hvis Folkeskolens ny Lønninger ville bevirke, at Kvaliteten af Lærerpersonalet ved de private Realskoler bliver yderligere forringet, end den er nu, ville disse Realskoler aldeles ikke kunne bestaa i Fremtiden. Det er altsaa en Konsekvens af Lønningsloven for Folkeskolen, som vil vise sig meget snart, ja, i Grunden vil vise sig straks, at man maa gøre noget i Retning af at yde Tilskud ogsaa til de private Realskoler. Det vil blive nødvendigt, hvis disse Skoler ikke skulle forsvinde.

Der foreligger, som den højtærede Minister ved, to Andragender, der ere udgaaede fra disse Skolers Kreds, et, der er udgaaet fra Bestyrerne, et andet, der er kommet fra Lærerne. Den højtærede Minister har modtaget Deputationer med begge disse Andragender og har i sit Svar til dem stillet sig sympatetisk overfor Tanken om et større Tilskud til disse Skoler og andre Regler for Fordelingen deraf. Her kan man naturligvis ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, da det ligger udenfor Folkeskolens Lønningslovs Rammer. Men jeg tror dog, at den højtærede Minister gjorde vel i at sige et Par Ord om dette Spørgsmaal. Nu sidde flere Hundrede Realskolelærere i dette Øjeblik omkring i Landet, og deres Tænder løbe i Vand ved Tanken om, hvad godt der venter Folkeskolens Lærere. Jeg tror, at et Par trøsterige Ord fra Ministerbænken vilde gøre godt og vilde falde som Dug paa slagne Enge overfor disse Realskolelærere ved at give dem Haab om bedre Tider.

Jeg skal dernæst tillade mig at sige et Par Ord om det andet Spørgsmaal, som ligger for i Øjeblikket, Forslag til Lov om Lønninger ved Statens højere Almenskoler, som kun er blevet flygtigt og løst omtalt af de foregaaende Talere. Forud for dette Forslag har et Andragende fra Lærerne ved disse Skoler været til Behandling her paa Rigsdagen i Fjor. Dette Forslag var meget vel udarbejdet og særdeles godt gennemtænkt i alle Enkeltheder. Sammenligne vi Regeringens Forslag her med Lærernes Andragende, vil det vise sig, hvad der i og for sig ikke er overraskende, at baade Begyndelseslønnen og Slutningslønnen i Lovforslaget er noget lavere end den, de paagældende Lærere havde ønsket. Alligevel er det sikkert rigtigt, at der gennemgaaende er Tilfredshed i de højere Skolers Lærerstand med Forslaget, som Regeringen har formet det. Der er Tilfredshed og Tak-

nemmelighed over det, saaledes som der altid vil være, hvor Lønninger hæves fra det næsten uanstændige op til det nogenlunde anstændige, som det her vil blive Tilfældet. Forslaget byder imidlertid ikke Ligestilling med Forholdene i de Lande, med hvilke man skulde tro, at en Sammenligning var fuldt ud berettiget. Der ses ikke at være nogen Grund til, at Lønningerne ved Statens højere Almenskoler i Danmark skulle være lavere, end de f. Eks. ere i Sverige og Preussen, men ogsaa efter det Forslag, Regeringen har forelagt, vil det blive ved at være saaledes, at Lærerne ved Statens højere Almenskoler i Danmark endnu ikke have opnaaet Ligestilling med deres Kolleger i de to andre Lande.

Hvis der i den almindelige Tilfredshed skulde blande sig nogen Skuffelse, tror jeg, at denne Skuffelse ikke saa meget gælder de lavere Begyndelseslønninger, som den gælder den noget lavere Slutningsløn, der er foreslaaet for Adjunkter og Rektorer. Adjunkterne havde ønsket en Slutningsløn paa 200 Kr. mere om Aaret, og Rektorerne havde begæret 400 Kr. mere, end de ville faa efter Regeringsforslaget. Jeg tror, at naar Ønskerne fortrinsvis ere gaaede i Retning af noget højere Slutningsløn, er det maaske ikke saa meget det rent pekuniære, de paagældende Lærere have tænkt paa, som det er en Æressag for dem, at de paa Sluttrinene kunne komme op paa Højde med andre Statseembedsmænd, som de ellers kunne regnes for at være socialt ligestillede med.

Jeg tror dernæst, at hvis dette Forslag vedtages i Regeringsforslagets Skikkelse, vil det drage Konsekvenser efter sig, som endnu ikke have været nævnte, men som jeg vil tillade mig kort at fremhæve. Der er for det første Konsekvenser paa selve Statsskolernes Omraade. Der er Betalingen for Timelærere og Betalingen for Ekstratimer, som gives de fast ansatte Lærere. Betalingen for Timelærere er nu 1,50 Kr. pr. læst Time, 1,728 Kr. om Aaret for 24 ugentlige Undervisningstimer. Da Betalingen herfor har været sat omtrent lig med den laveste Adjunkt lønning, vil det vistnok være nødvendigt, at Betalingen ogsaa for disse Lærere inden ret længe maa forhøjes til 2 Kr. pr. Time. Men selv om man kan vente noget med det, anser jeg det for givet, at Betalingen for Ekstratimer, som læses af fast ansatte Lærere ved Statens højere Almenskoler, og som nu ogsaa er 1,50 Kr. pr. Time, lige straks maa forhøjes til i det mindste 2